heden in de kliniek, die nooit in het nadeel van de student mogen uitpakken. Voorts heeft de Americans with Disabilities Act het onbedoelde effect op het medisch onderwijs dat studenten niet op grond van een handicap ongunstig beoordeeld mogen worden. Ten slotte nemen studenten thans veel sneller hun toevlucht tot gerechtelijke stappen of zelfs fysiek geweld als hun toekomst in het geding lijkt.

Albanese roept op tot een "National Effort" om het tij te keren.

Th.J. ten Cate, Utrecht.

Stress bij medisch studenten

Niemi PM, Vainiomäki PT. Medical students' academic distress, coping, and achievement strategies during the preclinical years. Teaching and Learning in Medicine 1999;11(3):125-34.

Er is de afgelopen jaren veel gepubliceerd over stress bij medisch studenten. Dit onderwerp is van belang, omdat de hoeveelheid stress die studenten ervaren en de manier waarop zij er mee (leren) omgaan, invloed heeft op hun professionele houding. Waarschijnlijk is de houding tijdens de studie voorspellend voor de houding in het latere beroepsleven. Aan de Universiteit van Turku in Finland is bij een cohort studenten onderzoek gedaan naar stress en de verschillende manieren waarop studenten daar in de loop van de studie mee omgaan. De resultaten van de eerste twee en een half jaar van dit onderzoek (de preklinische fase) zijn onlangs gepubliceerd in een artikel. Een minderheid van de studenten had symptomen van stress, maar het aantal studenten met symptomen en de hoeveelheid stress namen beide toe in de loop van de opleiding. Er was een verband tussen de hoeveelheid ervaren stress en de strategie om ermee om te gaan. Bij de studenten die verschillende strategieën

hanteerden, nam de hoeveelheid stress niet toe, terwijl dit wel het geval was bij de studenten die slechts één strategie toepasten. De auteurs stellen dat het een uitdaging voor docenten zou moeten zijn om studenten te stimuleren te reflecteren en voor henzelf geschikte manieren te ontdekken om met stress om te gaan.

Het is onbekend in welke mate de beschreven problematiek in onze onderwijscultuur een rol speelt. Bijdragen van onderzoekers die zich door deze vraag uitgedaagd voelen, zijn van harte welkom.

A.J.J.A. Scherpbier, Maastricht.

Hoe academische vaardigheden in te bouwen en te toetsen?

Pilot A, Terlouw C. Academische vorming als uitgangspunt voor curriculumontwerp. Tijdschrift voor Hoger Onderwijs 1998;16(4):247-58.
Moerkerke G. Toetsing van academische vaardigheden: een curriculumperspectief. Tijdschrift voor Hoger Onderwijs 1998;16(3):178-94.

Academische vorming is een thema dat terecht centraal blijft staan in het hoger onderwijs. De actualiteit blijkt uit discussies over de studieduur en de dreigende verschooling van curricula. De ontwikkeling van de informatiemaatschappij en het toenemende belang van kennismanagement in het beroepsveld vragen echter om afgestudeerden met een brede academische ontwikkeling. Pilot en Terlouw geven suggesties hoe deze concreet in het curriculum in te bouwen. Academische vorming is vaak gebaseerd op algemene doelstellingen of taken van de universiteit en is te weinig gericht op het functioneren in werkveld en maatschappij. De auteurs formuleren enkele vragen om over dit begrip meer duidelijkheid te krijgen, waarbij zij academische vorming indelen in *algemene* functievereisten (wetenschapsgebonden, algemene beroepsgebonden en